вітчизняні, вони спрямовані на те, щоб працівник хотів працювати більше та ефективніше. Системи оплати праці, які використовують в Україні, характеризуються недостатньою гнучкістю та слабкою мотивацією, оскільки розмір заробітної плати не пов'язують із якістю та продуктивністю праці. Деталізацію кожної системи відображають їх форми. У сучасних умовах виникає необхідність запровадження гнучких форм та систем оплати праці, зокрема використання контрактних та безтарифних систем [6]. Гнучкі – тому, що система може трансформуватися під практично будь-які завдання оперативного планування і стимулювання. Безтарифні – тому, що базові параметри заробітної плати – ставки, оклади, тарифи, мінімальні зарплати визначаються з огляду на кон'юнктуру ринку праці в регіоні, характеру, цілей і завдань бізнесу, кадрової політики керівництва фірми [7]. Слід зазначити, що серед вітчизняних підприємств дедалі більш поширеним є застосування нетрадиційних форм оплати праці, тому позитивним є те, що досвід підприємств у розвинених країнах, що застосовують зазначені системи оплати праці, знаходить своє відображення і в роботі вітчизняних підприємств.

Отже, у сучасних умовах облік заробітної плати посідає важливе місце в системі обліку на підприємстві. Для досягнення основних завдань обліку оплати праці необхідне певне вдосконалення. Пропонується вдосконалення шляхом аналізу та покращення системи документообігу на підприємстві, шляхом автоматизації, а також зміни системи оплати праці на більш орієнтовані на мотивації, запровадження гнучких форм та систем оплати праці.

Список використаних джерел: 1. Хаустова Є. Б., Маринченко І. В. Проблеми заробітної плати в Україні та шляхи їх вирішення. *Международный научный журнал*. 2015. Вип. 9. С. 159-163. **2.** Саух І. В. Документальне забезпечення розрахунків з оплати праці. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2011. Вип. 1. С. 311–319. URL: pbo.ztu.edu.ua_article. **3.** Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: затв. Наказом Міністерства Фінансів України від 28.10.2003 (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03. **4.** Куренна А. А. Автоматизація систем бухгалтерського обліку розрахунку оплати праці. *Управління розвитком*. 2013. Вип. 17. С. 36–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_17_15. **5.** Рожелюк В., Денчук П. Організація документообігу як основного інструмента забезпечення функціонування ефективної системи комунікації на переробному підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2014. Вип. 2. С. 114–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_2_18. **6.** Каткова Н. В., Маслова К. В. Особливості обліку оплати праці в сучасних умовах та шляхи його вдосконалення. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 8. С. 762–767. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/8_ukr/126.pdf. **7.** Коваленко О. В., Привалова К. В. Вдосконалення системи оплати праці на підприємстві. *Економічний вісник ЗДІА*. 2014. Вип. 8. С. 60–66. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_8_060.pdf.

УДК 657.1

В. С. Пономаренко, студентка
Науковий керівник: **Т. А. Гоголь,** д-р екон. наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ВПЛИВ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ НА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА В ОБ'ЄДНАНИХ АРАБСЬКИХ ЕМІРАТАХ

Ключові слова: *облік, оподаткування, система, бізнес, Україна, Об'єднані Арабські Емірати.*

Бізнес є невід'ємною частиною кожної країни, а його розвиток та процвітання викладають шлях до перших сходинок у рейтингах країн світу. Так, за методикою Світового банку, спираючись на показник валового внутрішнього продукту на душу населення за 2018 рік, Україна посідає 122-ге місце у світі за рівнем економічного розвитку, натомість Об'єднані Арабські Емірати (далі – ОАЕ) посідають 18-у позицію [9]. З метою виявлення особливостей піднесення досліджуваних держав на відповідні сходинки, проаналізуємо властиві їм механізми ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, і звісно ж, не оминемо питання, які стосуються оподаткування.

По-перше, з'ясуємо, які стандарти ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності використовуються в обох країнах. В Україні бухгалтерський облік регламен-

тується національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також передбачено застосування міжнародних стандартів фінансової звітності, причому для деяких підприємств вони є обов'язковими [1]. Відповідно до ст. 26 Закону ОАЕ «Про комерційні компанії» [6] в Об'єднаних Арабських Еміратах застосовуються міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), тобто можна стверджувати про відсутність національних стандартів бухгалтерського обліку в цій країні [4]. Таким чином, обидві держави використовують МСФЗ, але в Україні діють ще й П(С)БО і НП(С)БО в різних секторах економіки відповідно до чинного законодавства.

По-друге, розглянемо нормативно-правові документи, що регламентують податкову систему в державах. Так, відносини, які виникають у сфері справляння податків і зборів, їх вичерпний перелік та порядок адміністрування, платників, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства регламентує Податковий кодекс України [2]. Законодавча база, що регулює питання стосовно оподаткування в ОАЕ, налічує декілька нормативно-правових документів, які стосуються всіх еміратів у складі федерації, а саме:

– Закон ОАЕ «Про акцизний податок» від 01.10.2017 року № 7 (Закон ОАЕ № 7);
– Закон ОАЕ «Про ПДВ» від 01.01.2018 року № 8 (Закон ОАЕ № 8) [7; 8].

Як бачимо, норми законодавства у сфері справляння загальнодержавних податків більш систематизовані в Україні, до того ж у кожному еміраті ОАЕ діють ще й властиві тільки їм положення.

По-третє, більш детально вивчимо наявні в державах податки, порівняємо їх ставки. Відповідно до ст. 8 ПКУ в Україні встановлюються загальнодержавні й місцеві податки та збори [2]. Загалом затверджено 7 видів загальнодержавних, 2 види місцевих податків (єдиний податок і податок на майно) та 2 види місцевих зборів (туристичний збір і збір за місця для паркування транспортних засобів) [2]. В Об'єднаних Арабських Еміратах згідно із Законом ОАЕ № 7 запроваджено стягнення акцизного податку в основному з тютюнових виробів, газованих та енергетичних напоїв, а також з інших некорисних товарів для населення, які виготовляються або імпортуються на територію ОАЕ [5]. А Законом ОАЕ № 8 встановлений податок на додану вартість [8]. Порівняємо ставки податків в Україні та в Об'єднаних Арабських Еміратах у таблиці.

Таблиця 1

Загальнодержавні податки та їх ставки в ОАЕ та в Україні

Податок	**Нормативна ставка податку у відсотках від бази оподаткування**	
	ОАЕ	Україна
Податок на прибуток підприємств	–	18
Податок на доходи фізичних осіб	–	18
Податок на додану вартість	5	20
Акцизний податок	різні ставки до 200 %	різні ставки
Екологічний податок	–	різні ставки
Рентна плата	–	різні ставки
Мито	–	різні ставки

Джерело: [2; 5; 7; 8].

Аналізуючи дані таблиці, можемо зробити висновок, що і в ОАЕ, і в Україні стягується як податок на додану вартість, так і акцизний податок, але перший характеризується значно нижчою нормативною ставкою. Треба зазначити, що й кількість загальнодержавних податків в Україні значно більша.

Таким чином, спостерігаємо велику диспропорцію в оподаткуванні досліджуваних країн, що, в свою чергу, значно відбивається на веденні бізнесу та мотиваційних принципах щодо його відкриття.

Зауважимо, що з метою уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами укладено угоду від 22.01.2003 року, яка «застосовується до податків на доходи і на капітал, що стягуються від імені Договірної Держави або її політико-адміністративних підрозділів, або місцевих органів влади, або місцевих урядів, незалежно від способу їх стягнення» (п. 1 ст. 2 цієї угоди) [3].

Отже, можна зробити висновок, що ОАЕ є розвинутою країною з передовим досвідом, ефективним функціонуванням підприємств різних категорій, а Україна посідає не останнє місце серед держав, що розвиваються. До того ж обидві ці країни рухаються вперед до свого квітучого майбутнього, щодня вдосконалюючи законодавчу базу й модернізуючи механізми стягування податків та зборів, що, у свою чергу, і окреслює перспективи відкриття власного бізнесу в тій чи іншій державі, забезпечуючи їй при цьому належне місце у світовому економічному просторі.

Список використаних джерел: 1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV у редакції від 16.11.2018 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14. **2.** Податковий Кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI у редакції від 20.10.2019 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17. **3.** Угода між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал від 22.01.2003 року у редакції від 19.06.2003 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784_003. (дата звернення 25.10.2019). **4.** IFRS application around the world. Jurisdictional profile: United Arab Emirates. URL: https://www.ifrs.org/-/media/feature/around-the-world/jurisdiction-profiles/united-arab-emirates-ifrs-profile.pdf. **5.** Economy Profile United Arab Emirates. Doing Business 2020 (2018). URL: https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/u/united-arab-emirates/ARE.pdf. **6.** Federal Law No. 2 of 2015 on Commercial Companies (2015, July 1). URL: http://rakez.com/Portals/0/Download/UAE-Rules-and-Regulations/Federal-Law-No-2-of-2015-on-Commercial-Companies.pdf. **7.** Federal Law No. 7 of 2017 on Excise Tax (2017, October 1). URL: https://www.mof.gov.ae/en/lawsAndPolitics/govLaws/Documents/Federal%20Decree-Law%20No.7%20of%202017%20on%20Excise%20Tax.pdf. **8.** Federal Law No. 8 of 2017 on VAT (2018, January 1). URL: https://www.mof.gov.ae/en/lawsAndPolitics/govLaws/Documents/VAT%20Decree-Law%20No.%20(8)%20of%202017%20-%20English.pdf. **9.** World Development Indicators. URL: https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=world-development-indicators.

УДК 657

Є. Ю. Ріпкина, студентка
Науковий керівник: **Ю. М. Перетятько,** канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ "ПРИБУТОК" ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Ключові слова: *прибуток, категорія, облік.*

Прибуток є одним із ключових критеріїв ефективності діяльності підприємства та визначається як різниця між доходами та витратами. Незважаючи, що ця категорія не нова, досить часто її ототожнюють із «доходом», «виручкою», «фінансовим результатом», «чистим доходом». Більше того, у наукових джерелах немає єдиних підходів до його трактування (таблиця).

Таблиця

Підходи до визначення категорії «прибуток»

№ п/п	Джерело	Визначення
1	2	3
1	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1]	Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.
2	Господарський кодекс України [2]	Прибуток (доход) суб'єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань.